

(Глас Америке, 27.1.2010)

Заменик помоћника државног секретара за Европу и Евроазију Стјуарт Џонс у ексклузивном разговору Глас Америке прокоментарисао је политику администрације председника Обаме према земљама западног Балкана.

Заменик помоћника државног секретара Стјуарт Џонс прво се осврнуо на односе Вашингтона и Београда.

„Мислим да је најважнија ствар напредак који је остварен у америчко-српским односима након посете потпредседника Џозефа Бајдена региону у мају прошле године. Он је тада рекао да треба да оставимо по страни наше несугласице око Косова и посветимо се бољем узајамном разумевању, заједничким циљевима и сарадњи у региону. А, што се тиче Косова, сматрам да је потребно да нађемо начин на који ћемо конкретно сарађивати у остваривању бољег живота Срба и Албанаца на Косову“.

Осврћући се на сметње у остваривању ближе сарадње, Џонс је рекао:

„Главна сметња су наша различита становишта. Сједињене Државе сматрају Косово републиком чија независност је неповратна. Наш став је чврст. Београд има другачији став – да је Косово и даље део Србије. На крају ћемо морати да дођемо до решења. Шездесет пет земаља је већ признало Косово. Косово је члан Светске банке и Међународног монетарног фонда. Дакле, тренд је очигледан.“

Џонс додаје да је питање поштовања независности Косова битно за регион у целини.

„Потпредседник Бајден је председнику Тадићу рекао да САД не захтевају од Србије да одмах призна Косово. Нити је потребно решити све несугласице одједном, јер нека од

тих питања захтевају време. Али, друге земље у региону су признале Косово. То је учинила Македонија која се граничи са Косовом, а Црна Гора је недавно успоставила и дипломатске односе са Косовом. И остале земље у региону тако чине и желимо да се Србија придружи.“

Поводом спора око северног дела Косова, Џонс је рекао:

„Желим да будем веома јасан. Сједињене Државе су признале Косово. Ми смо предани територијалном интегритету Косова. То није подручје на којем бисмо подржали поделу нити било какве изузетне околности. Ми подржавамо интеграцију тог дела Косова у косовске институције. Мислим да је важно да Приштина пружи руку људима који живе у том делу Косова, да им пружи осећај да су код куће и да је у њиховом интересу успех нове Републике Косова“.

Осврћући се на Црну Гору, заменик помоћника државног секретара је рекао:

„Мислим да свака земља на подручју Балкана напредује својим темпом. Још пуно тога треба да се постигне у Црној Гори, као и у Србији. Ми смо веома задовољни што се Црна Гора квалификовала за Акциони план за чланство у НАТО. Веома смо поносни што можемо да подржимо учлањење Црне Горе у НАТО. Радо бисмо пружили такву подршку и Србији ако се буде одлучила за тај правац“.

Босна и Херцеговина тек треба да чврсто стане на пут евроатлантске интеграције, рекао је Џонс:

„То је пут који ми подржавамо. То је пут који и огромна већина становника Босне и Херцеговине подржава. Да би могла да постигне тај циљ, влада БиХ мора да спроведе одређене реформе. Неопходно је постићи функционалну државу, као и спровести уставну реформу у складу са европским конвенцијама о људским правима. Прошле јесени сам лично био веома ангажован на том задатку. Нажалост, нисам успео да придобијем тамошње политичаре, али то не значи да они не могу да дођу до сопствених решења за постизање евроатлантске интеграције земље.“

Србија би могла да помогне у преображају Босне и Херцеговине, сматра Џонс:

„Мислим да су већ одиграли конструктивну улогу. Када смо радили на усвајању предложених реформи прошле јесени, били смо у вези са Београдом. Српски званичници су за неке од тих предлога рекли да су конструктивни. О њима су разговарали и са званичницима у Бањалуци. Београд нам је, међутим, рекао да не може да диктира Републици Српској, што ми разумемо, али сматрамо да Србија дели нашу оцену да је евроатлантска интеграција у интересу Босне и Херцеговине“.

Према речима нашег саговорника, политика Обаине администрације није да врши притисак на било коју земљу, али све земље западног Балкана које желе да се прикључе евроатлантској заједници могу да рачунају на свесрдну подршку и помоћ Вашингтона.